

Keberkesanan Penglibatan Pelajar Dalam Kor Suksis Untuk Menangani Tingkah Laku Devian di Universiti Kebangsaan Malaysia

Effectiveness of Student Involvement in Kor Suksis to Deal With Deviant Behavior at Universiti Kebangsaan Malaysia

Nurul Syafiqah Zainol

¹Nur Hafizah Yusoff

Program Antropologi dan Sosiologi
Pusat Kajian Pembangunan, Sosial dan Persekitaran
Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan
Universiti Kebangsaan Malaysia

Correspondence e-mel: ¹nur_hafizah@ukm.edu.my

ABSTRAK

Artikel ini memfokuskan kepada organisasi Kor SUKSIS sebagai salah satu mekanisme kawalan sosial dalam menangani tingkah laku devian. Reka bentuk kajian adalah berbentuk kuantitatif. Kajian ini menggunakan persampelan secara bukan kebarangkalian iaitu persampelan bertujuan yang memfokuskan responden daripada kalangan mahasiswa dari Universiti Kebangsaan Malaysia yang menyertai badan beruniform Kor SUKSIS. Pengkaji menetapkan 132 orang responden untuk menjawab soal selidik berdasarkan sampel saiz Krejcie & Morgan. Responden adalah terdiri daripada pelatih Kor SUKSIS UKM iaitu skuad 17, skuad 16 dan skuad 15. Pengkaji ingin melihat faktor-faktor yang mendorong pelajar untuk menyertai organisasi Kor SUKSIS. Hasil kajian mendapati bahawa terdapat faktor penarik yang mendorong pelajar UKM menyertai Kor SUKSIS. Antaranya ialah pengaruh keluarga, rakan-rakan, persekitaran, minat terhadap PDRM dan sebagainya. Berikutnya ialah mengenalpasti bagaimana penyertaan Kor SUKSIS mampu mencegah tingkah laku devian dalam kalangan pelajar UKM. Berdasarkan Teori Kawalan Sosial yang digunakan, pelajar yang cenderung menyertai badan beruniform ini akan sentiasa mempunyai disiplin yang tinggi, menepati norma dan nilai serta mempunyai akhlak yang baik. Mereka juga terhindar daripada masalah tingkah laku devian berbanding pelajar yang tidak menyertai badan beruniform. Penggunaan teori ini adalah disebabkan organisasi Kor SUKSIS adalah salah satu mekanisme kawalan sosial dalam menangani tingkah laku devian dalam kalangan pelajar UKM.

Kata kunci : kawalan sosial, tingkah laku devian, Kor SUKSIS, penglibatan, teori kawalan sosial

ABSTRACT

This article focuses on the organization of Kor SUKSIS as one of the social control mechanisms in dealing with deviant behavior. The study design was quantitative. This study uses non-probability sampling which is purposive sampling that focuses on respondents from among students from Universiti Kebangsaan Malaysia who participated in Kor SUKSIS. The researcher assigned 132 respondents to answer the questionnaire based on the Krejcie & Morgan sample size. Respondents are comprised of Kor SUKSIS UKM trainees from squad 17, squad 16 and squad 15. The researcher would like to see the factors that motivate students to join the Kor SUKSIS organization. The results of the study found that there are attractive factors that motivate UKM students to join the Kor SUKSIS.

Among them are the influence of family, friends, environment, interest in PDRM and so on. The next is to identify how the participation of the Kor SUKISIS can prevent deviant behavior among UKM students. Based on the Theory of Social Control, students who tend to join this uniformed organization will always have high discipline, meet the norms and values and have good morals. They were also spared from deviant behavior problems compared to students who did not join the uniformed organization. The use of this theory is due to the organization of the Kor SUKISIS is one of the social control mechanisms in dealing with deviant behavior among UKM students.

Keywords: social control, deviant behavior, Kor SUKISIS, engagement, social control theory

1. Pengenalan

Seiring dengan perkembangan dunia, tingkah laku devian dalam kalangan remaja semakin meningkat dari tahun ke tahun. Tingkah laku devian bermaksud tingkah laku yang dianggap berlawanan dengan norma-norma dan tidak bermoral serta tidak dapat diterima oleh masyarakat (Azizi Yahaya et al. 2017). Antara tingkah laku devian yang kerap dilakukan oleh remaja ialah buli dan ponteng. Menurut Natrah Jusof (2018), masalah ponteng sekolah merupakan kesalahan disiplin paling tinggi yang mencatatkan sebanyak 1.4% iaitu bersamaan 67 053 orang pelajar pada tahun 2017. Tingkah laku devian yang lain pula ialah plagiat, menipu, bertingkah laku biadap, bersikap ganas dan sebagainya. Tingkah laku negatif ini dianggap bertentangan dengan norma-norma masyarakat dan perilaku yang tidak bermoral serta menyimpang. Norma ialah peraturan sosial yang menentukan tingkahlaku tersebut diterima atau tidak diterima oleh masyarakat dalam sesuatu keadaan. Terdapat juga segelintir golongan remaja yang terjerumus dengan devian yang serius seperti melakukan jenayah. Antara jenayah tersebut ialah gengsterisme, penyalahgunaan dadah, mencuri, meragut, vandalisme dan sebagainya (Syazwana Aziz et. at., 2019). Masalah sosial ini tidak boleh dipandang enteng dan lewa. Kesan daripada perbuatan seseorang dapat menyebabkan penderitaan kepada individu yang terlibat. Oleh itu, kerjasama daripada semua pihak perlu ditekankan dan diperkuatkan lagi agar isu keruntuhan akhlak remaja kini dapat dibendung sebelum menjadi lagi kritikal.

Menurut Tan Sri Abdul Hamid (2021), beliau melihat bahawa kemunculan budaya yang menyimpang semakin bertambah dari hari ke hari. Hal ini menunjukkan perkembangan yang tidak sihat kepada masa depan negara. Generasi muda kini tidak berasa takut dan tidak hormat kepada institusi Polis Diraja Malaysia (PDRM) serta pihak berkuasa yang lain. Mereka tidak berasa takut kepada undang-undang dan peraturan-peraturan yang telah ditetapkan. Senario ini menunjukkan bahawa berlaku kepincangan dari aspek kawalan sosial kita dalam menangani masalah sosial remaja. Hal ini juga jelas menimbulkan kerisauan kepada pihak kerajaan dan masyarakat akan masa depan generasi muda kini apabila melangkah ke alam pekerjaan suatu hari nanti. Generasi muda ini adalah permata negara yang perlu digilap dan dipelihara kerana generasi inilah yang akan meneruskan kepimpinan pada masa hadapan. Mereka adalah aset negara yang sangat berharga.

Penglibatan generasi muda dalam kancak tingkah laku devian ini disebabkan beberapa faktor pendorong seperti pengaruh rakan sebaya, keadaan keluarga yang bermasalah, persekitaran sosial yang tidak kondusif dan sebagainya. Kurangnya jati diri dan disiplindalam diri setiap individu memudahkan mereka terjerumus dalam perkara yang negatif. Antara salah satu kawalan sosial yang sesuai ialah melibatkan diri dalam aktiviti kokurikulum. Hasrat kerajaan untuk melahirkan modal insan yang seimbang dan holistik tidak akan tercapai jika melalui bidang kurikulum sahaja. Penentu kepada masa depan negara dan

bangsa adalah terletak kepada kualiti modal insan yang dibentuk. Oleh itu, kokurikulum merupakan pelengkap kepada kehendak dan kepentingan kurikulum (Zulkiflee & Aimi, 2010). Aktiviti kokurikulum dianggap penting kerana ianya dapat menanam nilai-nilai murni dalam diri setiap generasi muda kini. Selain itu, kokurikulum ini mampu membentuk karakter pelajar yang sentiasa mempunyai perasaan perpaduan, muhibah, integrasi nasional dan secara tidak langsung menghindarkan diri mereka daripada turut terjebak dalam masalah devian. Hal ini disokong oleh Nor Suhara dan Jamil (2010) yang menyatakan bahawa penglibatan dalam aktiviti kokurikulum ini mampu meningkatkan tahap disiplin pelajar. Hasil kajian juga turut menunjukkan bahawa aktiviti kokurikulum dapat mengurangkan masalah disiplin ke tahap yang minimum.

Antara aktiviti kokurikulum yang boleh disertai adalah terdiri daripada kelab, sukan permainan, badan beruniform dan persatuan. Tujuan utama kokurikulum ini diadakan di institusi pengajian dan pendidikan adalah untuk menjadi satu platform kepada pelajar bagi mengilap kemahiran insaniah ataupun dikenali sebagai softskill dalam diri mereka. Kemahiran insaniah merujuk kepada kemahiran tambahan seperti kemampuan menyelesaikan masalah, berfikiran kritis serta kreatif, kemahiran berbahasa, kemahiran berkomunikasi dan mempunyai disiplin yang tinggi. Semakin banyak kemahiran dan pengetahuan yang individu tersebut kuasai, maka semakin tinggilah peluang mereka untuk mendapatkan pekerjaan khususnya di syarikat-syarikat yang berpengaruh (Mohd Saofiean, 2013).

Secara umumnya, pemeraksanaan kokurikulum dalam sistem pendidikan di institusi pengajian tinggi perlu diberikan perhatian yang lebih. Aktiviti kokurikulum di institut pengajian tinggi telah menjadi sebahagian daripada sistem pendidikan di Malaysia pada masa kini. Aktiviti kokurikulum memainkan peranan yang signifikan dalam membentuk jati diri dan integriti dalam kalangan mahasiswa. Aktiviti kokurikulum yang diadakan adalah bertujuan untuk melahirkan pemimpin dalam kalangan mahasiswa (Omardin, 1996). Terdapat beberapa IPTA dan IPTS yang mewajibkan pelajarannya untuk menyertai aktiviti kokurikulum. Di Universiti Kebangsaan Malaysia, terdapat kursus kokurikulum ber kredit yang telah ditubuhkan. Antara salah satu kursus kokurikulum ber kredit tersebut ialah badan beruniform Kor Sukarelawan Polis Siswa/Siswi ataupun lebih dikenali sebagai Kor SUKSIS. Kor SUKSIS ini menawarkan 8 jam kredit dan tempoh masa menyertai organisasi ini ialah selama 3 tahun. Organisasi Kor SUKSIS ini dapat menjadi mekanisme kawalan sosial dalam usaha untuk menangani tingkah laku devian di Universiti Kebangsaan Malaysia.

Mahasiswa yang menyertai kor SUKSIS mempunyai kelebihan berbanding dengan mahasiswa lain. Pelbagai aktiviti yang berasaskan kokurikulum seperti khidmat masyarakat, pembentukan organisasi, aktif sebagai atlet, menganjurkan program dan sebagainya. Program-program ini dapat membentuk diri mahasiswa Kor SUKSIS ini menjadi lebih berketerampilan, fleksibel dan cemerlang dalam banyak perkara. Mahasiswa yang menyertai aktiviti kokurikulum badan beruniform Kor SUKSIS ini mempunyai banyak kelebihan. Antaranya adalah dari aspek alam pekerjaan. Pihak majikan kini lebih cenderung untuk memilih graduan yang mempunyai kemahiran insaniah yang tinggi dalam diri mereka. Dapat disimpulkan disini bahawa penglibatan mereka dalam kokurikulum akan menjadi kredit tambah yang membezakan mereka dengan graduan-graduan biasa yang lain. Kor SUKSIS ini juga dapat melatih personaliti mahasiswa supaya lebih beretika, bertanggungjawab, berdikari serta yang paling utama ialah berdisiplin tinggi. Hal ini dapat memenuhi aspek-aspek yang terkandung dalam Falsafah Pendidikan Negara dan mengekang mahasiswa daripada terjerumus kepada tingkah laku devian dalam kehidupan seharian mereka. Antara objektif yang akan dikaji dalam kajian ini ialah menganalisis faktor-faktor yang mendorong pelajar

menyertai Kor SUKSIS di UKM dan mengenalpasti bagaimana penyertaan Kor SUKSIS mampu mencegah tingkah laku devian dalam kalangan pelajar UKM.

2. Tinjauan Literatur

2.1 Kokurikulum Dalam Tingkah Laku Devian

Berdasarkan kajian daripada Aubrey E. Sieberg (2020) iaitu *Participation in Extracurricular Activities as a Moderator of the Relationship between Victimization and Suicidality* telah menerangkan tentang aktiviti kokurikulum dapat mempengaruhi hubungan diantara mangsa buli dan kes bunuh diri. Kajian ini telah mengemukakan 3 hipotesis. Hipotesis pertama ialah hubungan antara mangsa buli dengan kes bunuh diri. Analisis korelasi digunakan untuk melihat hubungan kedua item ini. Data bagi hipotesis 1 menunjukkan bahawa terdapat korelasi positif yang ketara antara mangsa buli dan kes bunuh diri. Pelajar yang kerap menjadi mangsa buli akan mempunyai keinginan yang tinggi untuk membunuh diri. Hipotesis kedua ialah tentang kekerapan penglibatan pelajar dalam aktiviti kokurikulum akan menunjukkan hubungan yang lemah antara penglibatan buli dan kes bunuh diri. Hipotesis ini diuji menggunakan PROCESS dalam SPSS untuk menjalankan analisis regresi bagi mengkajisama ada penglibatan dalam aktiviti kokurikulum mengurangkan hubungan antara penglibatan buli dan kes bunuh diri.

Hasil kajian menunjukkan bahawa hubungan antara penglibatan buli dan kes bunuh diri berubah mengikut tahap penglibatan aktiviti kokurikulum. Pengkaji menyatakan bahawa penglibatan yang tinggi dalam aktiviti kokurikulum menunjukkan kecenderungan pelajar untuk bunuh diri adalah di tahap yang rendah. Hipotesis 3 pula mengkaji sama ada pelajar yang terlibat dalam sukan serta aktiviti lain mempunyai kurang kecenderungan untuk membunuh diri berbanding mereka yang tidak terlibat dalam sebarang aktiviti. Analisis ANOVA telah digunakan oleh pengkaji. Dapatan kajian juga menunjukkan bahawa sebarang penglibatan akan mendorong kepada kurangnya masalah bunuh diri berbanding dengan pelajar yang tidak terlibat dalam aktiviti.

Selain itu, kajian *Physical Activity Against Deviant Behavior: Is It Possible To Prevent And Reduce Deviances With Sport?* daripada Zlatka Al. Dimitrova dan Maria St. Dishkova (2017) menegaskan bahawa terdapat beberapa ciri asas aktiviti sukan yang boleh digunakan untuk menangani tingkah laku devian. Antaranya ialah apabila seorang atlet menghadapi kesukaran atau cabaran, jiwa mereka dilatih untuk sentiasa berdaya saing dalam menghadapi kekecewaan tersebut. Apabila remaja terdedah dalam permainan, mereka sudah terbiasa untuk menghadapi kekecewaan dan tahu untuk mengawal perasaan tersebut. Jika tidak dikawal dan dilatih dengan baik, ianya akan mendorong kepada kepincangan mental dan mungkin remaja ini akan terjerumus dalam kancah devian pada masa hadapan. Antara devian tersebut ialah merokok, penyalahgunaan dadah, alkohol dan sebagainya lagi. Manusia cenderung untuk melakukan devian apabila mereka berasa kecewa, sedih dan tidak gembira dengan sesuatu. Tingkah laku devian itu sendiri adalah suatu reaksi kekecewaan (Ema Nurmaya dan Rasidah Arshad, 2020).

Kurangnya kepercayaan dan tiada tempat bergantung akan mendorong individu untuk terjebak dalam tingkah laku devian. Menurut pengkaji, ketika dalam permainan, remaja akan bergantung kepada rakan sepasukan untuk memenangi sesuatu perlawanan. Hal ini dapat memupuk suatu perasaan kebergantungan dan keyakinan dalam diri remaja lalu membentuk personaliti mereka dari terjerumus dalam masalah devian pada masa hadapan. Remaja juga

terdedah kepada peraturan dan undang-undang dalam sebuah permainan. Secara langsung, hal ini dapat membentuk kemahiran yang diperlukan sebagai anggota masyarakat. Mereka akan mematuhi peraturan dan undang-undang tersebut ketika bermain permainan dan ini akan mendorong remaja untuk mematuhi norma-norma yang telah ditetapkan oleh masyarakat.

2.2 Kokurikulum Terhadap Tahap Disiplin

Tidak dinafikan apabila kita membincangkan tentang aktiviti kokurikulum, kita pasti akan membincangkan sekali aspek disiplin. Menurut kajian daripada Nureva dan Ahmad Tohir (2020) iaitu *The Relationship Of Scout Extracurricular On The Students' Discipline*. Dapat disimpulkan bahawa terdapat hubungan yang signifikan antara aktiviti kokurikulum badan beruniform Pengakap dengan disiplin pelajar di SDN Way Huwi dengan nilai signifikan ($0.000 < 0.05$). Skor analisis data yang dicatat ialah sebanyak 0.590. Hal ini menunjukkan terdapat hubungan yang kuat antara kawalan diri dan disiplin pelajar. Semakin kuat kawalan sendiri seseorang, maka semakin baik tingkah laku disiplin mereka. Kokurikulum badan beruniform Pengakap juga mengajar pelajar tentang kepentingan menepati masa dalam aktiviti harian mereka. Kesan daripada aktiviti kokurikulum dapat meningkatkan sahsiah disiplin dan mengurangkan kadar tingkah laku devian dalam kalangan pelajar. Disiplin dalam aktiviti Pengakap yang ditunjukkan oleh pelajar adalah dengan sentiasa hadir dalam aktiviti Pengakap tepat pada masanya. Hal ini juga akan menjadikan pelajar yang menyertai aktiviti kokurikulum ini sebagai contoh teladan kepada orang lain. Pengkaji turut menyatakan bahawa disiplin pelajar perlu diberi perhatian kerana disiplin merupakan aspek utama dalam pembentukan ciri-ciri positif dalam diri setiap individu.

Kajian lepas berikutnya ialah kajian daripada Taufik Aziz Jatmiko, H. A. Supriyanto dan Ahmad Nurabadi (2020) iaitu Hubungan Keikutsertaan Ekstrakurikuler Pramuka Dengan Tingkat Kedisiplinan Siswa. Kajian ini bertujuan untuk melihat hubungan antara kokurikulum badan beruniform Pengakap dengan tahap disiplin pelajar di SMK Negeri di sekitar bandar Malang. Bagi mengkaji sesuatu hubungan, pengkaji telah menggunakan pendekatan kuantitatif dengan jenis penyelidikan kuantitatif deskriptif-korelasi. Seramai 364 orang responden diambil bagi melengkapkan kajian. Hasil kajian menunjukkan terdapat hubungan positif diantara aktiviti kokurikulum badan beruniform Pengakap dengan tahap disiplin pelajar. Hubungan positif ini menerangkan bahawa kedua-dua pembolehubah kajian berjalan dalam arah yang sama. Disimpulkan bahawa semakin tinggi penglibatan pelajar dalam menyertai aktiviti kokurikulum Pengakap, maka tahap disiplin pelajar juga akan semakin meningkat dan baik.

2.3 Kokurikulum Membentuk Kemahiran-kemahiran Insaniah

Menurut Hassan dan Raja Roslan (2010), mereka mendapati bahawa kegiatan kokurikulum membuka ruang kepada pelajar untuk bergiat secara aktif dan secara tidak langsung membentuk kemahiran seperti penyelesaian masalah di samping meningkatkan disiplin pelajar. Hal ini dapat dilihat dalam kajian daripada Norazila Mat, Muhammad Syaqif Noordin, Nur Atiqah Abdullah, Nazri Muslim dan Jamsari Alias (2018) iaitu Pembentukan Kemahiran Insaniah Pelajar melalui Badan Beruniform di Universiti Kebangsaan Malaysia. Kajian ini adalah bagi melihat sejauh mana penglibatan pelajar dalam aktiviti badan beruniform di kampus dalam menyumbang kepada peningkatan kemahiran insaniah pelajar. Pengkaji telah menegaskan faktor pertama yang paling mempengaruhi pelajar untuk menyertai badan beruniform adalah untuk membentuk kemahiran insaniah dalam diri pelajar. Hal ini kerana aktiviti dalam badan beruniform ini adalah berunsurkan elemen-elemen kemahiran insaniah

yang diperlukan oleh pelajar. Seterusnya, bagi faktor yang kedua ialah untuk meningkatkan disiplin diri. Responden memilih setuju bahawa mereka menyertai badan beruniform adalah untuk meningkatkan disiplin diri. Apabila menyertai badan beruniform, pelajar akan dididik dan dilatih untuk lebih berdisiplin melalui ketepatan masa, pemakaian dan penampilan diri. Hasil kajian menunjukkan bahawa terdapat hubungan yang positif di antara penglibatan pelajar dalam badan beruniform dengan beberapa kemahiran insaniah. Antara kemahiran insaniah yang boleh dibentuk melalui penglibatan yang aktif dan berterusan dalam badan-badan beruniform ini adalah kemahiran berkomunikasi, kemahiran kerja berpasukan, kemahiran pemikiran kritis dan menyelesaikan masalah, kepimpinan dan membentuk etika dan moral profesional pelajar (Juliza Ezaidi, 2014).

Seterusnya ialah kajian daripada Noor Hayati, Mardiana dan Mohd Nor Hafiz (2019) iaitu Persepsi Pelajar Menyertai Pasukan Badan Beruniform Pasukan Institusi Pertahanan Awam (PISPA) Sesi Jun 2019 Di Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam. Pengkaji menjalankan kajian tentang persepsi pelajar menyertai pasukan badan beruniform PISPA di Politenik. Data kajian dianalisis dengan menggunakan perisian SPSS. Melalui soal selidik, pengkaji mendapat skor min yang tertinggi iaitu 4.41 melalui maklum balas selepas menyertai PISPA PSA. Pelajar akan merasa lebih menghormati antara satu sama lain, berdisiplin dan meningkatkan jati diri. Hasil kajian dapat dilihat bahawa pelajar yang menyertai PISPA PSA ini memang mempunyai semangat berdaya saing apabila tamat pengajian nanti dan mempunyai nilai tambah yang tinggi. Penglibatan dalam PISPA PSA ini mampu memberikan suatu ilmu bagi menghadapi bencana alam atau masalah yang lain melalui tunjuk ajar dan persediaan yang ditetapkan oleh APM. Ilmu ini secara langsung akan meningkatkan tahap kesedaran pelajar akan pentingnya bencana untuk diuruskan dengan sistematik. Pengkaji turut menekan bahawa penglibatan pelajar dalam aktiviti kokurikulum dapat menunjukkan potensi diri, memperolehi kemahiran-kemahiran insaniah dan menguatkan mental serta fizikal individu tersebut.

Selain itu, terdapat kajian daripada Rafiullah, Fakhar Zaman and Jehanzaib Khan (2017) iaitu *Positive Impact of Extracurricular Activities on University Students in Lahore, Pakistan* dijalankan adalah untuk mengkaji kesan positif aktiviti kokurikulum terhadap pelajar Universiti di Lahore, Pakistan. Pengkaji menggunakan pendekatan kuantitatif. Berdasarkan dapatan kajian, terdapat hubungan positif yang signifikan antara penyertaan dalam aktiviti kokurikulum dengan konsep sendiri dan gred pelajar. Seramai 46% responden memilih setuju dan 32% memilih sangat setuju tentang pernyataan aktiviti kokurikulum memainkan peranan penting untuk mewujudkan kehidupan yang sihat. Manakala, bagi penyertaan tentang aktiviti kokurikulum cenderung untuk membina hubungan sosial pula, seramai 47% responden menyatakan setuju dan 38.5% memilih sangat setuju. Majoriti peserta juga bersetuju dan sangat bersetuju bahawa aktiviti kokurikulum ini dapat meningkatkan konsep sendiri pelajar berbanding pelajar yang tidak menyertai aktiviti kokurikulum. Pengkaji juga turut mencadangkan bahawa pihak universiti supaya meneliti semula perancangan serta pengurusan aktiviti kokurikulum di institusi pendidikan. Perancangan aktiviti kokurikulum yang berkesan mampu membentuk kehidupan sosial pelajar yang lebih positif dan mewujudkan suasana yang kondusif di sekitar universiti. Jelaslah bahawa berdasarkan kajian lepas ini, kita dapat melihat penglibatan aktiviti kokurikulum dapat membekalkan seseorang dengan kemahiran dan ilmu yang berguna pada masa hadapan.

3. Metodologi

3.1 Kaedah Persampelan

Populasi merujuk kepada sekumpulan individu yang mempunyai ciri-ciri samaantara satu sama lain. Menurut Rohana Yusof (2004), setiap individu atau objek dalam populasi mempunyai banyak perubahan yang berbeza, tetapi harus mempunyai tidak kurang dari satu ciri umum. Kaedah persampelan merupakan pengambilan sebahagian pecahan dari suatu populasi sebagai mewakili populasi itu (Marshall, 1996). Kajian ini telah menggunakan kaedah persampelan secara bukan kebarangkalian iaitu persampelan bertujuan yang mengfokuskan responden daripada kalangan mahasiswa dari Universiti Kebangsaan Malaysia yang menyertai badan beruniform Kor SUKSIS UKM. Hal ini kerana, fokus kajian ini adalah berfokus kepada pelatih Kor SUKSIS itu sendiri. Dengan menggunakan kaedah sampel saiz Krejcie dan Morgan, pengkaji menetapkan seramai 132 orang responden untuk menjawab borang selidik. Pelatih-pelatih Kor SUKSIS ini adalah terdiri daripada skuad Junior (17), skuad Inter (16) dan skuad Senior (15). Borang soal selidik ini juga diedarkan kepada semua pelatih Kor SUKSIS UKM tanpa mengira jantina atau bangsa.

3.2 Kaedah Pengumpulan Data

Dalam melakukan kajian ini, reka bentuk kajian yang digunakan adalah berbentuk kuantitatif. Pengkaji merasakan bahawa teknik pengumpulan data bagi kaedah kuantitatif sangat sesuai bagi penyelidikan kajian ini. Pendekatan kuantitatif merupakan kajian yang dapat menghasilkan dapatan kajian yang realistik dan menerangkan kejadian secara statistik. Penyelidikan kuantitatif adalah suatu penyelidikan yang menerangkan sesuatu fenomena berdasarkan suatu koleksi data bernombor yang dianalisis menggunakan kaedah statistik (Aliaga and Gunderson, 2000). Dari sudut sampel pula, kaedah kuantitatif mengambil sampel bersaiz besar. Teknik pengumpulan data yang dikenalpasti sesuai untuk penyelidikan ini adalah melalui soal selidik yang akan diedarkan melalui aplikasi 'Whatsapp' dan 'Telegram' dengan menggunakan 'Google Form'. Pengedaran secara atas talian dilakukan disebabkan beberapa kekangan seperti penularan wabak Covid-19.

Dalam pembentukan borang soal selidik, teknik 'open ended', 'close-ended' dan 'cotigency question' akan digunakan (Nana, 2005). Dalam penyelidikan ini, pengkaji menggunakan teknik berbentuk 'open ended'. Soalan-soalan soal selidik yang berdasarkan objektif kajian akan diisi sendiri oleh responden. Borang soal selidik ini juga terbahagi kepada dua bahagian. Bahagian pertama adalah berkaitan dengan latar belakang atau demografi responden yang terdiri daripada jantina, bangsa, skuad dan sebagainya. Manakala, untuk bahagian kedua pula adalah terdiri daripada soalan-soalan yang berkaitan dengan objektif kajian. Pengkaji menggunakan skala likert aras 5 iaitu sangat setuju, setuju, neutral, tidak setuju dan sangat tidak setuju untuk bahagian kedua ini.

3.3 Kaedah memproses dan menganalisis data

Data-data kajian yang diperolehi akan dikumpulkan menerusi pengedaran soal selidik akan dianalisis secara deskriptif dengan menggunakan *Statistical Package for Social Science* (SPSS) untuk menganalisis data dengan lebih cepat dan mudah. Bagi soalan berkaitan pengetahuan pelatih Kor SUKSIS UKM tentang tingkah laku devian yang berlaku di Universiti Kebangsaan Malaysia, pengkaji akan menggunakan peratusan untuk dipersembahkan dalam hasil perbincangan kajian ini. Seterusnya, pengkaji akan

menggunakan skala likert 5 aras iaitu sangat tidak setuju, tidak setuju, neutral, setuju dan sangat setuju bagi menerangkan tentang bagaimana penyertaan Kor Suksis mampu mencegah tingkah laku devian dalam kalangan pelajar UKM. Selain itu, pengkaji juga akan menjelaskan data berkaitan dengan faktor-faktor yang mendorong pelajar menyertai Kor SUKSIS di UKM dalam bentuk peratusan.

4. Dapatan Dan Perbincangan

4.1 Demografi Responden

Di dalam kajian ini, pengkaji telah menetapkan seramai 132 orang responden untuk menjawab borang soal selidik berdasarkan skala pengukuran Krejcie dan Morgan. Kajian ini telah menggunakan kaedah persampelan secara bukan kebarangkalian iaitu persampelan bertujuan yang mengfokuskan responden daripada kalangan mahasiswa dari Universiti Kebangsaan Malaysia yang menyertai badan beruniform Kor SUKSIS UKM. Hal ini kerana, fokus kajian ini adalah berfokus kepada pelatih Kor SUKSIS itu sendiri. Dengan menggunakan kaedah sampel saiz Krejcie and Morgan, pengkaji menetapkan seramai 132 orang responden untuk menjawab borang selidik. Pelatih- pelatih Kor SUKSIS ini adalah terdiri daripada skuad Junior (17), skuad Inter (16) dan skuad Senior (15). Dalam bahagian ini juga, pengkaji akan menyentuh aspek jantina, umur, bangsa, fakulti, skuad dan tahun pengajian responden.

4.1.1 Jantina

JADUAL 1: Jantina

Jantina	Kekerapan (orang)	Peratus (%)
Lelaki	65	49
Perempuan	67	51
Keseluruhan	132	100

Sumber : Dapatan kajian 2022

Jadual 1 menunjukkan peratusan jantina responden adalah terdiri daripada 132 orang. Berdasarkan jadual, sebanyak 49% bersamaan dengan seramai 65 orang pelatih lelaki dan 67 orang pelatih perempuan bersamaan dengan 51%. Hal ini menunjukkan bahawa terdapat perbezaan sebanyak 2% di antara responden lelaki dan responden perempuan.

4.1.2 Umur

JADUAL 2: Umur

Umur	Kekerapan (Orang)	Peratus (%)
19 - 21 Tahun	53	40.2
22 - 24 Tahun	74	56.1
25 - 27 Tahun	5	3.7
Keseluruhan	132	100

Sumber : Dapatan kajian 2022

Selain itu, responden juga terdiri dari kategori umur yang berbeza. Responden yang tertinggi adalah kategori umur 22 tahun hingga 24 tahun iaitu sebanyak 56.1%. Manakala yang kedua tertinggi ialah kategori 19 tahun hingga 21 tahun iaitu mencatat 40.2%. Seterusnya, kategori 25 tahun hingga 27 tahun juga mencatat 3.7% dan menjadi peratusan yang terendah dalam kategori umur.

4.1.3 Bangsa

JADUAL 3: Bangsa

Bangsa	Kekerapan (orang)	Peratus (%)
Melayu	127	96.2
Cina	1	0.8
India	2	1.5
Lain-lain	2	1.5
Keseluruhan	132	100

Sumber : Dapatan kajian 2022

Berdasarkan jadual 3, ianya menunjukkan bangsa responden. Majoriti responden terdiri daripada bangsa Melayu iaitu sebanyak 127 orang dan mencatat peratusan 96.2%. Peratusan seterusnya ialah bangsa Cina yang mencatat sebanyak 0.8%. Manakala, bangsa India pula mempunyai 2 orang responden iaitu 1.5%. Kategori lain-lain juga mencatat peratusan sebanyak 1.5% iaitu 2 orang responden. Kategori ini terdiri daripada bangsa Bugis. Di Malaysia, terdapat 3 kaum utama iaitu Melayu, Cina dan India (Jabatan Penerangan Malaysia, 2017). Selain daripada 3 kaum utama ini, Malaysia juga mempunyai pelbagai kaum lain yang kebanyakannya tinggal di Sabah dan Sarawak. Ianya terdiri daripada beberapa kaum minoriti seperti Kadazan, Bidayuh, Bajau dan lain-lain lagi. Malaysia mempunyai lebih daripada 70 kumpulan etnik dan jumlah keseluruhannya mungkin mencecah sehingga 200 kumpulan sekiranya diambil kira sub-etnik dan dialek (Shamsul Amri, 2012).

4.1.4 Fakulti

JADUAL 4: Fakulti

Fakulti	Kekerapan (orang)	Peratus (%)
FSSK	40	30.3
FEP	24	18.2
FPI	26	19.7
FST	18	13.6
FPEND	11	8.3
FKAB	11	8.3
FUU	2	1.5
Keseluruhan	132	100

Sumber: Dapatan kajian 2022

Jadual 4 menunjukkan peratusan bagi fakulti responden. Hasil mendapati bahawa responden ramai yang berasal daripada FSSK iaitu Fakulti Sains Sosial Dan Kemanusiaan iaitu mencatat 30.30% bersamaan dengan 40 responden. Responden kedua tertinggi adalah daripada FPI (Fakulti Pengajian Islam) iaitu sebanyak 26 orang responden (19.7%). Seterusnya, 24 responden (18.2%) adalah dari FEP (Fakulti Ekonomi & Pengurusan), manakala 13.6% (18 responden) adalah dari FST (Fakulti Sains Teknologi). Terdapat dua fakulti yang mempunyai bilangan responden yang sama sebanyak 11 responden (8.3%) iaitu FPEND (Fakulti Pendidikan) dan FKAB (Fakulti Kejuruteraan & Alam Bina). Selain itu, terdapat 2 responden (1.5%) daripada FUU (Fakulti undang-undang). Pengkaji telah menyenaraikan kesemua fakulti yang ada di Universiti Kebangsaan Malaysia. Namun begitu, responden yang

mengambil bahagian dalam kajian ini adalah terdiri daripada hanya 6 fakulti sahaja. Selebihnya iaitu FSK (Fakulti Sains Kesihatan), Pusat CITRA, FFAR (Fakulti Farmasi), FPER (Fakulti Perubatan) dan FTSM (Fakulti Teknologi Sains Maklumat) tidak mempunyai wakil responden. Penglibatan pelatih daripada hanya beberapa fakulti adalah

disebabkan kriteria kemasukan ke badan beruniform Kor SUKESIS. Kriteria yang ditetapkan adalah pelajar yang ingin menyertai Kor SUKESIS hendaklah daripada kampus induk UKM iaitu di Bangi.

4.1.5 Skuad

JADUAL 5: Skuad

Skuad	Kekerapan (orang)	Peratus (%)
Skuad 15 (senior)	40	30.3
Skuad 16 (inter)	44	33.3
Skuad 17 (junior)	48	36.4
Keseluruhan	132	100

Sumber : Dapatan kajian 2022

Jadual 5 menunjukkan kumpulan skuad responden. Majoriti responden adalah daripada skuad 17 (Junior) iaitu seramai 48 orang dan mencatat 36.4%. Responden kedua tertinggi adalah daripada skuad 16 (Inter) iaitu sebanyak 44 orang (33.3%). Seterusnya, 30.3% iaitu 40 orang daripada skuad 15 (Senior). Kor SUKESIS ini mempunyai tahap sepanjang 3 tahun bergelar pelatih Kor SUKESIS. Tahap tersebut adalah tahap 1 iaitu peringkat Junior. Tahap 2 pula ialah peringkat Inter dan tahap 3 ialah peringkat Senior. Menurut Cik Asraf, seluruh organisasi Kor SUKESIS di Malaysia sentiasa mempunyai 3 skuad pada satu-satu masa. Kekurangan skuad akan menyebabkan ketidaklancaran proses pembelajaran dalam silibus program latihan serta aktiviti yang telah disediakan dan diluluskan oleh Bahagian Latihan Bukit Aman (Pusat Kesatria, 2022).

4.1.6 Tahun Pengajian

JADUAL 6: Tahun pengajian

Tahun pengajian	Kekerapan (orang)	Peratus (%)
Tahun 1	48	36.4
Tahun 2	44	33.3
Tahun 3	40	30.3
Keseluruhan	132	100

Sumber : Dapatan kajian 2022

Jadual 6 pula menunjukkan tentang tahun pengajian responden. Responden-responden ini terdiri daripada pelbagai tahun pengajian. Peratusan yang tertinggi ialah sebanyak 36.4% iaitu bagi tahun 1. Seterusnya ialah tahun 2 yang mencatat 33.3% (44 orang). Manakala bagi tahun 3 pula hanya mencatat sebanyak 30.3% iaitu seramai 40 orang dan mencatatkan tahun pengajian yang paling rendah dalam kalangan responden. Keseimbangan tahun pengajian dan jumlah skuad boleh dilihat dengan jelas di dalam jadual. Hal ini disebabkan kriteria untuk menyertai Kor SUKESIS hendaklah terdiri daripada pelajar tahun pertama di universiti. Oleh itu, dapat dilihat disini bahawa wujudnya kesamaan antara jumlah tahun pengajian dengan

jumlah skuad senior, inter dan junior.

4.2 *Faktor Pendorong Pelajar Menyertai Kor Suksis di Universiti Kebangsaan Malaysia*

Dalam bahagian ini, pengkaji akan membincangkan mengenai hasil dapatan bagi objektif pertama iaitu faktor-faktor yang mendorong pelajar menyertai Kor SUKSIS di Universiti Kebangsaan Malaysia. Pengkaji akan menggunakan skala min dan peratusan dalam menghuraikan data. Data-data tersebut juga akan dipersembahkan dalam bentuk jadual. Bagi menunjukkan skala min, pengkaji menggunakan skala daripada Kamaruzaman (2009). Berdasarkan jadual dibawah, pengkaji menunjukkan interpretasi julat min yang dibina mengikut skala yang digunakan oleh Kamaruzaman (2009). Bacaan min 1.0 hingga 1.8 adalah sangat rendah, 1.9 hingga 2.6 adalah rendah, 2.7 hingga 3.4 adalah sederhana, 3.5 hingga 4.2 adalah tinggi dan 4.3 hingga 5.0 adalah sangat tinggi.

4.2.1 *Faktor-Faktor Yang Mendorong Pelajar Menyertai Kor Suksis Di Universiti Kebangsaan Malaysia*

JADUAL 7: Faktor pendorong pelajar menyertai Kor SUKSIS di Universiti Kebangsaan Malaysia

Kenyataan	Min	STS(%)	TS(%)	N(%)	S(%)	SS(%)
1. Minat terhadap badan organisasi Polis Diraja Malaysia (PDRM).	4.59	0.0	0.0	9.0	22.7	68.2
2. Menyertai Kor SUKSIS disebabkan elaun yang diberikan.	3.46	10.6	9.8	30.3	21.2	28.0
3. Menyertai Kor SUKSIS disebabkan pengecualian 8 jam kredit yang ditawarkan.	3.83	4.5	9.8	18.9	31.8	34.8
4. Pengaruh daripada keluarga (terdiri daripada PDRM)	3.33	11.4	10.6	38.6	12.9	26.5
5. Untuk mendisiplin diri.	4.68	0.0	0.0	9.1	13.6	77.3
6. Untuk membentuk kemahiran kepimpinan.	4.77	0.0	1.5	3.0	12.9	82.6
7. Untuk membentuk kemahiran berkomunikasi.	4.63	0.0	0.0	7.5	22.0	70.5
8. Untuk membentuk pemikiran kritis dan penyelesaian masalah.	4.68	0.0	1.5	6.8	13.5	78.0
9. Untuk membentuk moral dan etika profesional.	4.66	0.0	0.0	6.0	22.0	72.0

10. Untuk membentuk kerja berpasukan.	4.77	0.0	1.5	2.3	13.6	82.6
---------------------------------------	------	-----	-----	-----	------	------

Sumber: Dapatan kajian 2022

Jadual 7 menunjukkan skor min dan peratusan mengenai tahap persetujuan responden terhadap faktor pendorong pelajar menyertai Kor SUKSI di Universiti Kebangsaan Malaysia. Berdasarkan jadual, kenyataan 6 iaitu *untuk membentuk kemahiran kepimpinan* dan kenyataan 10 (*untuk membentuk kerja berpasukan*) telah mencatatkan skor min yang tertinggi iaitu sebanyak 4.77. Kedua-dua kenyataan ini juga mencatat peratusan skala *sangat setuju* paling tertinggi di antara semua kenyataan iaitu sebanyak 82.6%. Hal ini dapat disokong dengan kajian Helen M. Gunter (2001) yang menyatakan bahawa remaja yang terlibat dalam badan-badan beruniform adalah untuk mengasah bakat kepimpinan dalam diri mereka. Aktiviti-aktiviti kokurikulum dapat membentuk kemahiran kepimpinan dalam diri setiap individu. Organisasi Kor SUKSI ini juga merupakan satu platform yang sangat berkesan dalam memupuk semangat berpasukan. Hal ini kerana segala aktiviti di dalam Kor SUKSI adalah dilakukan secara berpasukan dan bukannya secara individu. Penglibatan pelajar dalam aktiviti kokurikulum sangat digalakkan supaya mereka dapat menimba pengalaman sebagai pemimpin melalui aktiviti-aktiviti yang dijalankan (Samalaju Majang Renggi, 2018). Hal ini disebabkan kerana pelajar merupakan permata negara dan aset penting dalam melahirkan pewaris kepimpinan negara pada masa hadapan. Pernyataan ini dapat disokong oleh komandan Kor SUKSI USM iaitu Profesor Ir. Dr. Abdul Rahman Mohamed bahawa kokurikulum juga memberikan peluang kepada pelajar untuk berinteraksi dan memupuk pelbagai kemahiran yang berguna dalam kehidupan seperti kerja berpasukan, memupuk nilai kepimpinan, berfikir kritis dan sebagainya. Pemilihan faktor-faktor bagi kenyataan 6 dan kenyataan 10 oleh responden adalah disebabkan kemahiran kepimpinan dan kerja berpasukan adalah antara kemahiran insaniah yang penting dan perlu dikuasai oleh setiap graduan sebelum menempuh alam pekerjaan.

Bagi kategori min terendah pula ialah sebanyak 3.33 iaitu kenyataan 4 (*pengaruh daripada keluarga*). Pengaruh daripada keluarga yang dimaksudkan di dalam kenyataan ini ialah penglibatan ahli keluarga dalam organisasi PDRM. Skala *sangat setuju* bagi kenyataan ini hanyalah 26.5% yang mana ianya merupakan peratusan yang paling sedikit untuk skala tersebut. Manakala untuk skala *sangat tidak setuju* pula mencatat peratusan yang tertinggi iaitu 11.4% berbanding kenyataan yang lain. Dapat dijelaskan disini bahawa tidak semua pelajar terdiri daripada keluarga yang berlatarbelakangkan PDRM. Misalnya, ibu bapa atau ahli keluarga menjawat jawatan dalam organisasi PDRM. Oleh itu, faktor yang menyatakan bahawa seseorang menyertai Kor SUKSI adalah disebabkan pengaruh keluarga tidak memainkan faktor yang kritikal berdasarkan kajian yang dijalankan. Pelajar yang ingin menyertai Kor SUKSI ini terdiri hanya daripada keluarga yang biasa dan tidak terlibat dalam organisasi PDRM.

Hasil dapatan objektif satu dapat disimpulkan bahawa pelajar yang menyertai Kor SUKSI mempunyai keinginan dalam meningkatkan kemahiran insaniah mereka berbanding faktor-faktor yang berunsurkan ganjaran dan persekitaran. Bacaan skor min keseluruhan pula mencatatkan bacaan di tahap yang sederhana dan ke atas. Hal ini menunjukkan bahawa para pelajar memandang serius mengenai penglibatan mereka dalam badan beruniform. Dapat diringkaskan disini bahawa pelajar UKM menitikberatkan nilai kebolehpasaran apabila mereka bergraduasi kelak. Penglibatan dalam badan beruniform seperti Kor SUKSI ini memberikan 1001 kebaikan dan manfaat kepada individu tersebut. Kemahiran-kemahiran yang diperolehi akan menjadi satu kelebihan dalam diri setiap pelajar yang menyertai badan beruniform berbanding pelajar yang tidak menyertainya.

4.3 *Penyertaan Kor Suksis Mampu Mencegah Tingkah Laku Devian Dalam Kalangan Pelajar Universiti Kebangsaan Malaysia*

JADUAL 8: Faktor pendorong pelajar menyertai Kor SUKSIS di Universiti Kebangsaan Malaysia

	ITEM	Min	STS (%)	TS (%)	N (%)	S (%)	SS (%)
1.	Kor SUKSIS sentiasa terlibat dalam aktiviti kesukarelawan.	4.59	0.8	1.5	6.0	21.2	70.5
2.	Kor SUKSIS juga sentiasa menganjurkan aktiviti kesukarelawan seperti gotong-royong di rumah kebajikan orang tua, pengedaran makanan ketika di bulan puasa dan sebagainya.	4.44	0.8	3.8	11.3	18.9	65.2
3.	Kor SUKSIS ini boleh dijadikan kawalan sosial formal dalam mencegah tingkah laku devian dalam kehidupan.	4.2	5.3	6.8	9.1	20.5	58.3

4. Program tilawah dan tadarus Al-Quran juga dianjurkan oleh Kor SUKSIS.	4.77	0.0	0.0	2.4	18.1	79.5
5. Kor SUKSIS dapat menggalakkan semangat berkumpul, bekerjasama dan menghormati peraturan.	4.8	0.0	0.0	2.3	15.9	81.8
6. Aktiviti Kor SUKSIS dapat melahirkan nilai-nilai murni seperti berakhlak mulia, berdisiplin, tolong menolong dan sebagainya.	4.68	0.0	0.0	8.3	15.2	76.5
7. Kor SUKSIS dapat mengurangkan masalah devian dan jenayah.	4.76	0.0	0.0	3.8	16.7	79.5
8. Saya dapat membezakan perkara negatif dan positif.	4.85	0.0	0.0	0.0	15.2	84.8
9. Saya sentiasa menjaga etika dan berdisiplin dalam kehidupan seharian walaupun ianya tidak berkaitan dengan aktiviti anjuran Kor SUKSIS.	4.49	0.0	2.3	12.1	19.7	65.9
10. Kor SUKSIS dapat mengurangkan masalah salah laku seperti merokok, minum arak, menghisap dadah dan melepak.	4.85	0.0	0.0	2.3	10.6	87.1
11. Kor SUKSIS juga menitikberatkan elemen keagamaan dengan mengadakan mengadakan bacaan yassin dan solat sunat secara bulanan.	4.92	0.0	0.0	2.3	9.8	87.9
12. Kor SUKSIS menerapkan nilai, bakat, peranan, kepimpinan dan sosial melalui aktiviti organisasi, kem, bengkel dan sebagainya.	4.84	0.0	0.0	0.0	7.6	92.4
13. Kor SUKSIS memupuk nilai positif dalam diri saya seperti berdisiplin, bertanggungjawab dan sebagainya	4.84	0.0	0.0	0.0	15.9	84.1
14. Kor SUKSIS dapat menyemai perasaan muhibah, toleransi dan integrasi nasional.	4.86	0.0	0.0	0.0	13.6	86.4
15. Kor SUKSIS dapat mengukuhkan kemahiran berkomunikasi, pemikiran kritis, semangat setiakawan, kerjasama dan kemahiran membuat keputusan	4.97	0.0	0.0	0.0	3.0	97.0
16. Jurulatih dan pegawai kor SUKSIS selalu berpesan agar amanah, menepati masa dan sebagainya ketika menjalankan tugas dalam kehidupan seharian.	4.95	0.0	0.0	0.0	5.3	94.7
17. Jurulatih dan pegawai kor SUKSIS mengambil berat soal akhlak dan tingkah laku saya serta rakan-rakan yang lain.	4.80	0.0	0.0	3.0	14.4	82.6
18. Jurulatih dan pegawai Kor SUKSIS sentiasa menjalankan pemantauan kepada semua pelatih Kor SUKSIS.	4.50	0.0	0.0	12.1	25.8	62.1
19. Penyertaan saya dalam Kor SUKSIS ini membolehkan saya menegur masyarakat sekeliling saya yang melakukan kesalahan.	4.55	0.0	0.0	7.6	29.5	62.9
20. Saya mampu memastikan rakan-rakan dan individu di persekitaran saya tidak terlibat dengan tingkah laku devian.						

Sumber: Dapatan kajian 2022

Jadual 8 menunjukkan peratusan dan min bagi penyertaan Kor SUKESIS mampu mencegah tingkah laku devian dalam kalangan pelajar Universiti Kebangsaan Malaysia. Terdapat beberapa skor min yang tinggi di dalam jadual di atas. Antara skor min yang paling tertinggi bagi jadual di atas ialah kenyataan 'Jurulatih dan pegawai Kor SUKESIS selalu berpesan agar amanah, menepati masa dan sebagainya ketika menjalankan tugas dalam kehidupan seharian' yang mencatat sebanyak 4.97. Min kedua tertinggi pula ialah sebanyak 4.95 bagi kenyataan 'Jurulatih dan pegawai Kor SUKESIS mengambil berat soal akhlak dan tingkah laku saya serta rakan-rakan yang lain'. Kenyataan kedua-dua ini menunjukkan bahawa wujudnya hubungan sosial yang baik antara tenaga pengajar dan pelatih Kor SUKESIS UKM. Bahagian ini juga boleh dibincangkan dengan menggunakan teori kawalan sosial. Antara elemen yang berkait dengan kenyataan yang dinyatakan ialah elemen keterikatan.

Keterikatan merujuk kepada hubungan secara psikologi dan emosi di antara seseorang individu dengan orang yang dianggap rapat dan penting dalam kehidupannya (Hirschi, 1969). Contohnya ialah ibu bapa, rakan-rakan dan pendidik. Seseorang yang mempunyai ikatan yang kukuh dengan sesuatu kelompok atau individu akan merasakan bahawa tingkah laku devian adalah sesuatu yang salah dan melanggar norma masyarakat. Amalan saling menasihati dalam kalangan organisasi Kor SUKESIS antara jurulatih dan pelatih melahirkan satu hubungan sosial yang baik. Hal ini secara langsung telah mewujudkan satu keterikatan antara tenaga pengajar dan pelatih. Apabila wujudnya keterikatan ini, pelatih akan sentiasa akan berasa dihargai, diperhati dan diberikan perhatian sehingga menghalang mereka daripada terjerumus dalam tingkah laku devian. Nilai-nilai seperti mengambil berat, memberi sokongan, saling bertanya khabar dan saling menasihati ini sangat mempengaruhi tindakan pelatih Kor SUKESIS yang mana mereka ini berjauhan daripada pemantauan keluarga. Kajian ini menyatakan bahawa elemen keterikatan ini juga boleh dikaitkan dengan aspek kebergantungan. Pelatih-pelatih Kor SUKESIS ini berjauhan daripada keluarga dan bergantung hampir sepenuhnya kepada rakan-rakan, pensyarah dan tenaga pengajar Kor SUKESIS apabila mempunyai masalah di universiti. Hasil kebergantungan ini mewujudkan satu keterikatan yang kukuh dan menghalang wujudnya masalah devian.

Melalui dapatan ini juga, terdapat hubungan interpersonal antara tenaga pengajar dan pelatih Kor SUKESIS. Menurut Saidatul Nadhirah & Mohd Isa Hamzah (2020), interpersonal ialah keupayaan untuk berinteraksi dengan individu lain dan memahami mereka. Komunikasi interpersonal ini juga merupakan suatu proses sosial melibatkan individu yang terlibat saling mempengaruhi satu sama lain (Reni Suryani, 2019). Hubungan interpersonal ini mampu menghalang pelatih daripada terlibat dalam aktiviti yang tidak berfaedah. Kenyataan ini disokong oleh Mustika Chairani et. al. (2009) yang menyatakan bahawa melalui interaksi dalam komunikasi interpersonal ini, pihak yang terlibat saling memberikan semangat, sokongan dan inspirasi sekaligus mengubah pemikiran dan sikap individu. Dapat diringkaskan disini bahawa ikatan kukuh antara jurulatih Kor SUKESIS dan pelatih memberikan pelbagai kesan yang positif dalam kehidupan mereka. Menurut Fingar & Jolls (2014) juga, keterikatan individu terhadap aktiviti kokurikulum di universiti mampu mengekang tingkah laku tidak berintegriti dan negatif dalam kehidupan mereka.

Selain itu, min ketiga tertinggi pula ialah kenyataan 'Kor SUKESIS menerapkan nilai, bakat, peranan, kepimpinan dan sosial melalui aktiviti organisasi, kem, seminar dan sebagainya' yang mencatat skor min sebanyak 4.92 dan peratusan skala *sangat setuju* adalah 87.9 %. Manakala, kenyataan keempat tertinggi pula ialah 'Kor SUKESIS dapat mengukuhkan kemahiran berkomunikasi, pemikiran kritis, semangat setiakawan, kerjasama dan kemahiran membuat keputusan' yang mencatat min sebanyak 4.86. Hasil skor min ini menunjukkan

majoriti pelatih bersetuju bahawa aktiviti yang dijalankan oleh Kor SUKSIS memberikan kesan positif kepada mereka. Antara kesan positif tersebut ialah semangat kerjasama, gaya kepimpinan, kemahiran insaniah dan sebagainya lagi. Penglibatan pelatih Kor SUKSIS di dalam aktiviti yang dianjurkan memainkan peranan yang penting dalam memastikan mereka tidak terjebak dalam tingkah laku devian. Hasil dapatan ini juga boleh dilihat melalui elemen keterlibatan dalam teori kawalan sosial. Keterlibatan merujuk kepada penyertaan di dalam aktiviti-aktiviti sosial masyarakat secara formal ataupun tidak formal (Hirschi, 1969). Misalnya, penglibatan dalam aktiviti-aktiviti atau program yang dianjurkan oleh Kor SUKSIS. Terdapat pelbagai program dan aktiviti yang dianjurkan oleh Kor SUKSIS mengikut silibus yang ditetapkan oleh pihak PDRM. Antaranya ialah modul etika dan pengurusan integriti, bakti siswa, kem kepimpinan dan sebagainya lagi. Penglibatan dalam seluruh program dan aktiviti ini adalah diwajibkan kepada semua pelatih Kor SUKSIS UKM. Program-program ini merupakan salah satu modul yang diwajibkan hadir untuk pelatih yang akan ditauliahkan. Selain daripada modul program diwajibkan kepada pelatih Kor SUKSIS UKM, terdapat beberapa program sampingan lain seperti gotong royong di sekolah, program banjir, kesukarelawan dan sebagainya lagi. Menurut Zulfikri Abd. Wahab et. al. (2014), penglibatan ini akan menghalang seseorang dari terlibat dengan kegiatan-kegiatan yang bertentangan undang-undang negara dan norma masyarakat.

Seperti yang kita tahu bahawa apabila seseorang menyertai suatu badan beruniform, antara salah satu faktor penyertaannya ialah untuk memupuk dan mengilap kemahiran-kemahiran insaniah. Menurut Mohd Sufiean Hassan et al (2018) , apabila pelajar mempunyai penglibatan dalam sesuatu aktiviti, keberangkalian untuk pelajar tersebut terlibat dalam tingkah laku devian adalah berkurang. Hal ini disebabkan kekangan masa dalam kehidupan hariannya. Misalnya, segala aktiviti Kor SUKSIS akan dijalankan oleh sekumpulan pelatih yang dilantik oleh pengurusan jurulatih. Bermula daripada kertas kerja sehingga kepada laporan program, ianya melibatkan pelatih Kor SUKSIS sendiri. Elemen penglibatan ini dapat dilihat dengan jelas apabila penganjuran aktiviti Kor SUKSIS ini adalah sepenuhnya dianjurkan oleh pelatih sendiri. Pelbagai tindakan yang perlu diambil bagi menjayakan sesuatu program yang dirancang. Hal ini akan menyebabkan pelatih akan sibuk dan mengalami kekangan masa untuk menjalankan aktiviti yang tidak berfaedah. Penglibatan yang tidak berbelah bagi oleh pelatih kepada Kor SUKSIS ini dapat meningkatkan nilai disiplin dalam diri lalu menghalang wujudnya tingkah laku devian dalam kehidupan mereka. Menurut Oosterhoff et al. (2017), beliau menyatakan bahawa semakin tinggi penglibatan seseorang dalam aktiviti sosial, maka semakin tinggi tahap pengabaian untuk melakukan tindakan-tindakan negatif. Disimpulkan bahawa terdapat hubungan yang positif di antara penglibatan pelajar dalam badan beruniform dengan beberapa kemahiran insaniah seperti kemahiran berkomunikasi, kemahiran kerja berpasukan, kemahiran pemikiran kritis, kepimpinan dan sebagainya (Norazila Mat et al., 2018).

Bagi kenyataan 'Kor SUKSIS menitikberatkan elemen keagamaan dengan mengadakan bacaan yassin dan solat sunat secara bulanan', min yang dicatat ialah sebanyak 4.85 dan peratusan bagi skala *sangat setuju* ialah sebanyak 87.1%. Skor min ini berada di tahap sangat tinggi menunjukkan bahawa Kor SUKSIS ini juga menganjurkan program yang berunsurkan keagamaan seiring dengan penekanan aktiviti dan modul wajib yang dianjurkan. Antara program yang dianjurkan ialah bacaan yassin bulanan, solat sunat bulanan, tazkirah maghrib dan sebagainya lagi. Penganjuran aktiviti ini adalah untuk menyeimbangkan antara ilmu agama dan ilmu dunia dalam diri setiap pelatih kor suksis ukm. Penekanan aspek keagamaan dalam dapatan ini adalah disebabkan salah satu elemen dalam teori kawalan

sosial dalam menangani tingkah laku devian adalah daripada aspek kepercayaan. Kepercayaan dikaitkan dengan nilai-nilai kepercayaan yang dipegang oleh seseorang individu (Zulfikri Abd. Wahab et. al., 2014). Antaranya ialah kepercayaan terhadap agama, mitos, nilai-nilai tradisional dan lain-lain. Jika seseorang berpegang teguh dengan ajaran agamanya, pasti aktiviti negatif dalam kalangan pelajar dapat dibanteras dengan mudah (Zulkiple Abd. Ghani, 2006). Usaha dalam mengawal tingkah laku devian juga dapat dilihat dari perspektif agama iaitu penerapan ilmu agama. Pendedahan dan penekanan dalam mengamalkan hidup berpaksikan agama kurang ditekankan pada masa kini (Annasaii Jamar et. al., 2020). Jika kita melihat dalam konteks pendidikan, ianya hanya diajar ketika masyarakat di bangku sekolah sahaja. Pada masa kini, kebanyakan remaja hanya belajar untuk menjawab peperiksaan sahaja dan ilmu yang didapati kurang dialami dan dipraktikkan. Misalnya, Pendidikan Islam. Walaupun subjek ini sudah diajar sepanjang zaman persekolahan iaitu daripada tadika sehingga ke peringkat menengah, namun ianya masih kurang meresap kedalam jiwa individu tersebut. Adakah ini salah sistem pendidikan yang tidak efektif ? Atau salah didikan masyarakat kita kini yang mengagung-agungkan budaya luar sehingga membelakangkan ajaran Islam. Kurang penghayatan agama dalam diri akan menjerumuskan seseorang kedalam kancan devian atau jenayah (Berhanundin et. al., 2017). Jika didikan agama berjaya dialami oleh individu, nescaya individu tersebut tidak akan mudah terjebak dalam masalah-masalah sosial ini. Ditekankan juga disini bahawa semakin tinggi kepercayaan seseorang terhadap sesuatu norma, maka semakin tinggi tahap kawalannya. Hal ini dapat diringkaskan bahawa salah satu usaha Kor SUKSI dalam mengawal tingkah laku negatif adalah dengan mengadakan aktiviti sampingan yang berunsurkan keagamaan.

Berikutnya ialah kenyataan ‘Saya sentiasa menjaga etika dan berdisiplin dalam kehidupan seharian walaupun ianya tidak berkaitan dengan aktiviti anjuran Kor SUKSI’ yang mencatat skor min di tahap sangat tinggi iaitu sebanyak 4.85. Berdasarkan dapatan, aktiviti Kor SUKSI yang dianjurkan telah mempengaruhi tingkah laku pelatih walaupun bukan di sekitar universiti. Pelatih Kor SUKSI ini sentiasa mengamalkan disiplin walaupun bukan di kawasan universiti ataupun ketika latihan diadakan. Hal ini disebabkan bahawa pelatih ini masih terpengaruh dan terikut dengan peraturan yang ditetapkan oleh Kor SUKSI. Antara disiplin yang mempengaruhi pelatih ialah pengurusan masa. Misalnya, pelatih akan datang awal apabila mempunyai temujanji atau ke sesuatu tempat. Hal ini disebabkan oleh penerapan disiplin masa yang diterapkan dalam setiap individu yang berada dalam organisasi Kor SUKSI. Kor SUKSI ini menetapkan peraturan berkumpul seiring dengan organisasi PDRM yang mana pelatih dikehendaki berkumpul 15 minit awal daripada masa yang ditetapkan. Penerapan disiplin pengurusan masa ini berterusan dan telah menjadi sebatian dalam kehidupan pelatih Kor SUKSI walaupun melibatkan aktiviti atau program yang bukan dianjurkan oleh Kor SUKSI. Penerapan ini juga menunjukkan bahawa elemen Kor SUKSI ini memainkan peranan penting dalam membentuk nilai-nilai positif dalam kehidupan seharian pelajar yang menyertai badan beruniform ini.

5. Rumusan dan Cadangan

Kesimpulannya, hasil kajian ini dapat memberikan pendedahan dan kesedaran kepada ibu bapa tentang kepentingan menyertai aktiviti kokurikulum. Ibu bapa merupakan agen sosialisasi yang paling rapat dengan pelajar dan pengaruh mereka memberikan impak yang besar dalam kehidupan pelajar. Pengkaji mengharapkan bahawa kajian ini akan membina suatu daya untuk ibu bapa menggalakkan anak mereka dalam menyertai aktiviti kokurikulum di sekolah mahupun di universiti. Hal ini secara langsung dapat membantu ibu bapa untuk

mensosialisasikan anak-anak mereka dengan cara yang betul supaya tidak terlibat dengan masalah-masalah sosial seperti mencuri, rempit, menagih dadah dan sebagainya.

Kerjasama daripada pelbagai aspek dan pihak di Malaysia sangat memainkan peranan penting dalam membanteras tingkah laku devian dalam kalangan remaja daripada terus berkembang. Golongan remaja ialah permata negara yang berharga. Hal ini kerana mereka adalah bakal pemimpin yang akan menerajui pembangunan di negara pada masa hadapan. Oleh itu, tindakan yang efektif harus diambil dengan segera agar remaja yang terlibat dengan masalah sosial ini masih boleh diubah untuk menjadi seseorang yang berkaliber pada masa hadapan. Kewujudan tingkah laku devian ini secara langsung dan tidak langsung dianggap mencabar dan menggugat kestabilan budaya umum serta kehidupan sosial masyarakat di Malaysia (Rokiah Ismail, 2010).

Penghargaan

Terima kasih kepada Dr Nur Hafizah Bt Yusoff selaku penyelia latihan ilmiah kerana memberi bimbingan dan membantu penghasilan artikel ini.

Rujukan

- 10,154 Kes Disiplin Babit Pelajar Tahun Lalu. Berita Harian, Diakses Pada 29 Oktober 2021 Melalui <https://www.bharian.com.my/berita/wilayah/2019/02/532222/10154-kes-disiplin-babit-pelajar-tahun-lalu>
- Abang Ismail Abang Su'ud. (2018). Aktiviti kokurikulum mampu bentuk kepimpinan pelajar. Utusan borneo. 23 Mei 2022. <https://www.utusanborneo.com.my/2018/10/20/aktiviti-kokurikulum-mampu-bentuk-kepimpinan-pelajar>
- Abd. Ghani, Zulkiple and Abu Mansor, Nor Salimah. (2006). Penghayatan Agama Sebagai Asas Pembangunan Pelajar: Analisis Terhadap Beberapa Pandangan Al-Imam Al-Ghazali. In: *National Student Development Conference (NASDEC) 2006, 8-9 August 2006, Kuala Lumpur, Malaysia*.
- Adachi Mejia, A. M., Gibson Chambers, J. J., Li, Z., & Sargent, J. D. (2014). The Relative Roles Of Types Of Extracurricular Activity On Smoking And Drinking Initiation Among Tweens. *Academic Pediatrics*, Volume 14 (3) : p.p 271–278.
- Annasaii Jamar, Fatin Nazmin Mansor & Mohd Aderi Che Noh. (2020). Penghayatan Pelajar Terhadap Nilai Islam Dalam Kalangan Pelajar Malaysian Aviation Training Academy (MATA), Kuantan. *Malaysian Online Journal of Education*. 4(1): 48-58.
- Aubrey E. Sieberg. (2020). Participation In Extracurricular Activities As a Moderator Of The Relationship Between Victimization And Suicidality. *The Chicago School of Professional Psychology, Ann Arbor*.
- Berhanundin Abdullah, Zawawi Yusoff, Azli Fairuz Laki & Mohamad Zaidin Mat @ Mohamad. (2017). The Weakness of the Islamic Civilization: The Causes and its Solution. International. *Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*. 7(10).

- Dewan Bahasa Dan Pustaka. (2005). *Kamus Dewan*, (Edisi Keempat). Kuala Lumpur: Dewan Bahasa Dan Pustaka.
- Fingar, K. R., & Jolls, T. (2014). Evaluation Of a School-Based Violence Prevention Media Literacy Curriculum. *Injury Prevention*. 20(3): 183-190.
- George J. Bryjak & Michael P. Soroka. (1994). *Sociology: cultural diversity in a changing world*. Allyn & Bacon.
- Helen M. Gunter. (2001). *Leaders and Leadership in Education*. London: Paul Chapman Publishing.
- Hirschi, T. (1969). Key idea: Hirschi's Social Bond / Social Control Theory. Key Ideas in Criminology and Criminal Justice. 55–69.
- Hranush Ginosyan, Victoria Tuzlukova & Fayaz Ahmed. (2020). An Investigation Into The Role Of Extracurricular Activities In Supporting And Enhancing Students' Academic Performance In Tertiary Foundation Programs In Oman. *Theory and Practice in Language Studies*. Sultan Qaboos University, Muscat, Oman. Volume 10 (12): 1528.
- Jilann M. Bush. (2003). *The Effect Of Extracurricular Activities On School Dropout*. Illinois Wesleyan University.
- Joan Ferrante. (2011). *Seeing Sociology An Introduction*. Northern Kentucky University.
- Kamaruzaman Moidunny. (2009). Keberkesanan program Kelayakan Profesional Kepengetuaan Kebangsaan (NPQH). Tesis Doktor Falsafah. Fakulti Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Kor SUKSI UTM: Anak didik PDRM. BERNAMA, Diakses Pada 22 Disember 2021 Melalui <https://www.bernama.com/bm/tintaminda/news.php?id=1853902>
- Mark Furda & Michael Shuleski. (2019). The Impact Of Extracurriculurs On Academic Performance And School Perception. *Excellence in Education Journal*. 8(1):64-90.
- Mohd Azrul Mohd Azhar. (2018). Kokurikulum Wadah Perkukuh Perpaduan Pelajar. Universiti Sains Malaysia. 20 Mei 2022. <https://news.usm.my/index.php/berita-mutakhir/6007-kokurikulum-wadah-perkukuh-perpaduan-pelajar>
- Mohd Sufiean Hassan, Maizatul Haizan Mahbob & Mohd. Helmi Abd. Rahim. (2018). Skala Psikometrik: Perspektif Kawalan Sosial Tidak Formal dan Pengukuhan Nilai Integriti Golongan Muda. *Jurnal Komunikasi :Malaysian Journal of Communication*. 34(4): 232-249.
- Muhammad Khairi Nabil Ezaddin & Azlina Abdullah. (2021). Peranan Keluarga Dalam Kawalan Sosial Tingkah Laku Devian Mahasiswa. *E-Bangi : Jurnal Sains Sosial dan Kemanusiaan*. Volume 18 (2): 162-180.

- Mustika Chairani, Ida Wiendijarti & Dewi Noviant. (2009). Unikasi Interpersonal Guru Dan Orang Tua Dalam Mencegah Kenakalan Remaja Pada Siswa (Studi Deskriptif Pada Siswa Kelas XI Sma Kolombo Sleman). *Jurnal Ilmu Komunikasi*. 143-152.
- Najum Ul Saqib, Musab Abdul Raheem, Mobeen Iqbal, Muhammad Salman & Tayyab Shahzad. (2018). Effects Of Extracurricular Activities On Students. *College of Electrical and Mechanical Engineering, National University of Sciences and Technology*.
- Noor Hayati Binti Mat Taib, Mardiana Binti Haron & Mohd Nor Hafiz Bin Saleh. (2019). Persepsi Pelajar Menyertai Pasukan Badan Beruniform Pasukan Institusi Pertahanan Awam (PISPA). *e-Proceeding National Innovation and Invention Competition Through Exhibition (iCompEx) Sesi Jun 2019 Di Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam*.
- Norazila Mat, Muhammad Syaif Noordin, Nur Atiqah Abdullah, Nazri Muslim & Jamsari Alias. (2017). Pembentukan Kemahiran Insaniah Pelajar Melalui Badan Beruniform Di Universiti Kebangsaan Malaysia. *Jurnal Personalia Pelajar*. Volume 20 (1): 33 - 46.
- Nur Qoyimatul Uyun Al Azizi. (2018). Kegiatan Ekstrakurikuler Kepramukaan terhadap Pendidikan Karakter Kedisiplinan. *Jurnal Pendidikan Luar Sekolah, Universitas Ibn Khaldun Bogor, Indonesia*. Volume 12 (2): 40-50.
- Nureva Dan Ahmad Tohir. (2020). The Relationship Of Scout Extracurricular On The Students' Discipline. *Journal Of Elementary Education*. 4(2).
- Okoro, Cecilia O. & Amadioha, S.W. (2016). Using Extra Curricular Activities To Develop Social Morality Among Lower Secondary School Students. *Journal Of University Of Port Harcourt Of Nigeria*. 3: 16-21.
- Oosterhoff, B., Kaplow, J. B., Wray-Lake, L., & Gallagher, K. (2017). Activity-Specific Pathways Among Duration Of Organized Activity Involvement, Social Support, And Adolescent Well-Being: Findings From a Nationally Representative Sample. *Journal of Adolescence*. 60: 83-93.
- Paul B. Horton & Robert L.Horton. (1982). *Introductory sociology*, Dowjones-Irwin.
- Portal rasmi MyGovernment. Diakses pada 20 Mei 2022. <https://www.malaysia.gov.my/portal/content/30114?language=my>
- Portal Rasmi Polis Diraja Malaysia (PDRM). Diakses Pada 31 Oktober 2021 Melalui <https://www.rmp.gov.my/>
- Portal Rasmi Pusat Kesatria Universiti Kebangsaan Malaysia. Diakses Pada 31 Oktober 2021 Melalui <https://www.ukm.my/kesatria/>
- Rafiullah, Fakhar Zaman & Jehanzaib Khan. (2017). Positive Impact Of Extracurricular Activities On University Students In Lahore, Pakistan. *International Journal of Social Sciences and Management, University Of Lahore, Pakistan*. 4(1): 22-31.
- Reni Suryani. (2019). Motivasi Belajar Dan Kecakapan Komunikasi Interpersonal Terhadap Prestasi Belajar Siswa Pada Pendidikan Kewarganegaraan. *Jurnal Hukum*. 557-574.

- Saidatul Nadhirah & Mohd Isa Hamzah. Komunikasi Interpersonal Guru Dalam Pengajaran Dan Pemudahcaraan: Peranan Dan Cabaran. *Persidangan Antarabangsa Sains Sosial dan Kemanusiaan ke-5 (PASAK5 2020) – Dalam Talian 24 & 25 November 2020*.
- Septiana Intan Pratiwi. (2020). Pengaruh Ekstrakurikuler Pramuka Terhadap Karakter Disiplin Siswa Sd. *Edukatif: Jurnal Ilmu Pendidikan, Universitas Kristen Satya Wacana, Kota Salatiga, Jawa Tengah, Indonesia*. 2(1): 62-70.
- Shamsul Amri. (2012). Modul Hubungan Etnik, Bangi: Insitut Kajian Etnik Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Syazwana Aziz, Salina Nen, Suzana Mohd Hoesni Dan Jamiah Manap. (2019). Tingkah Laku Devian Dalam Kalangan Remaja Di Semenanjung Malaysia Berdasarkan Faktor Pemantauan Ibu Bapa, Komunikasi Ibu Bapa Dan Religiositi. *Jurnal Sains Sosial Malaysian (Journal Of Social Science)*. 4(1): 93-101.
- Taufik Aziz Jatmiko, H. A. Supriyanto Dan Ahmad Nurabadi. (2020). Hubungan Keikutsertaan Ekstrakurikuler Pramuka Dengan Tingkat Kedisiplinan Siswa. *JAMP: Jurnal Adminitrasi Dan Manajemen Pendidikan, Universitas Negeri Malang*. 3(1) : 11-18.
- Zlatka Al. Dimitrova Dan Maria St. Dishkova. (2017). Physical Activity Against Deviant Behavior: Is It Possible To Prevent And Reduce Deviances With Sport? *(JPMNT) Journal Of Process Management – New Technologies, International, Faculty Of Social Sciences, Burgas, Bulgaria*. 5(3).
- Zulfikri Abd. Wahab, Yohan Kurniawan & Haris Abd. Wahab. (2014). Pengurusan Masalah Sosial Yang Berlaku Dalam Komuniti Pesisir Di Kelantan. *Jurnal Pengajian Melayu*. Jilid 24.
- Zygmunt Bauman. (1990). *Thinking sociologically*. Blockwell Oxford.